

[Finansministeren.]

den formodede produktionsudvikling, og det er forklaringen på, at man bruger udtrykket budget, selv om det udelukkende drejer sig om udgifterne.

Vi vil gerne gå videre ad den vej, vi her er slået ind på. Man erkender i virkeligheden i denne debat fra alle sider, at planlægning er nødvendig. Man erkender også, at de offentlige udgifter er nødvendige. Men desværre — mest fra konservativ side, men også i nogen grad fra venstre — fortsætter man alligevel med den agitation, som skulle være et overstået stadium, nemlig at de offentlige udgifter ikke bør stige mere end den procentvise stigning i den samlede produktion. Det er ganske åbenbart, at dette standpunkt ikke kan holde, sådan som hr. Lysholt Hansen så udmærket redegjorde for det i sin tale. Det er heller ikke rigtigt, at der ikke bliver noget tilbage til borgerne, hvis det offentliges udgifter stiger nogenlunde i den takt, som er angivet i 3 års budgettet; det var særlig hr. Henry Christensen, der var inde på det. Jeg kan sige, at hvis statens udgifter fra 1966-67 til 1967-68 stiger som anført med godt 1.100 mill. kr. plus 2 pct.s lønstigning, altså en 1.400 mill. kr., er der dog af en samlet stigning på 4 pct. i bruttonationalproduktet på 3.200 mill. kr. de 1.800 mill. kr. tilbage til borgerne, til erhvervslivet o. s. v. Det er altså ikke helt rigtigt, når man vil fremstille det sådan, at staten sluger hele produktionsfremgangen. Det er en helt forkert agitation. Vi bør ikke opstille denne modsætning imellem borgerens økonomi og statens og kommunernes. Jeg skal dog ikke fordybe mig i det; jeg tror slet ikke, det er nødvendigt.

Vi erkender jo alle — det synes jeg også hr. Henry Christensen klart gjorde i sit indlæg — at der på en lang, lang række områder er behov for en videre udbygning. En endnu større indsats, sagde hr. Henry Christensen, er nødvendig på mange områder. Og det er vel situationen i dag, at en hel del af den velstandsstigning, som det moderne samfund er i stand til at præstere, naturligt kommer ved en udvidelse af de offentlige ydelser. Det er simpelt hen en anden måde at erhverve goderne på. Der er i mange tilfælde ingen modsætning — og behøver ikke at være det — mellem de ydelser, vi kan erhverve, når vi køber varer

eller tjenesteydelser privat, og de ydelser, vi via det offentlige gennem skattebetaling erhverver i form af skoler, hospitaler, hvilehjem, plejehjem og meget andet. Jeg synes, det er helt forkert, at man fortsætter med denne forkerte agitation. Den har ikke noget at gøre med forholdene i et moderne samfund, og jo før man kan komme væk fra denne agitation, jo hurtigere når vi frem til en virkelig saglig debat om det offentlige budget.

Jeg skal heller ikke fordybe mig i spørgsmålet om forholdet til det private erhvervsliv; det er så godt sagt i hr. Lysholt Hansens indlæg. Jeg mener også, at der er tale om en vekselvirkning; der er ikke et enten-eller mellem det offentlige og det private, der er et samarbejde. De offentlige ydelser er simpelt hen på mange områder nødvendige for, at det private erhvervsliv kan få den fornødne baggrund for sin udvikling.

I det store og hele kunne jeg i virkeligheden tilslutte mig hr. Henry Christensens tale; den kunne jeg lige så godt have holdt lige bortset fra det enkelte punkt, jeg har anholdt. Vi er i virkeligheden i dag alle interesseret i en planlægning, en prioritering, og i, at ny udgiftkrævende lovgivning kommer ind under en samlet bedømmelse. Jeg er enig i, at man ikke bare kan lade statsudgifterne løbe. Det er nødvendigt at foretage en afvejning af, hvilke opgaver vi skal klare — alene af den grund at vi jo ikke kan få alle de penge, vi vil have. Det er jo nemlig ikke rigtigt, som man heroppefra har givet udtryk for, at vi bare kan kræve ind og så få vore udgifter dækket. Sådan skal det heller ikke være. Det er naturligt, at borgerne reagerer mod en stærk stigning i beskatningen, og vi føler da også som regering et ansvar for, at udgifterne ikke stiger mere end nødvendigt, således som statsministeren helt klart gav udtryk for det i sin tale ved folketingets åbning. Den linje agter vi at holde.

Vi er af den opfattelse — hvilket jeg mener dette 3 års budget helt klart dokumenterer — at vi ikke kan klare os, hvis statsbudgettet kun må stige i samme takt som produktionen, og her må jeg ligesom hr. Lysholt Hansen sige til de konservative, at vi bør have et klarere svar på dette, end vi har fået. Hvis vi skulle følge den linje, som er angivet fra konservativ side, skulle vi